nota

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Internationaal Beleid

Van

[redacted]

Persoonsgegeven

Datum
25 januari 2024

Referentie
43800233

Bijlagen
2

Intern OCW afgestemd
HOenS

Interdepartementaal afgestemd
VWS

Openbaarmaking rapport zorgopleidingen Caribisch Gebied

Aanleiding

Eind december 2023 hebben OCW en VWS de eindrapportage van een onderzoek naar de problematiek rond zorgopleidingen hbo/wo van Caribische studenten ontvangen. In verband met de termijn die geldt voor het actief openbaar maken van rapporten die tot stand zijn gekomen op basis van de Rijksinkoopvoorwaarden (ARVODI), zal het eindrapport met uw instemming met de Kamer worden gedeeld. De beleidsreactie volgt in het voorjaar.

Geadviseerd besluit

- Kennisnemen van het onderzoeksrapport
- Instemmen met het verzenden van de aanbiedingsbrief
- Instemmen met het delen van dit onderzoeksrapport met de Kamer

Kernpunten

- In opdracht van OCW en VWS heeft een consortium van ResearchNed, KBA Nijmegen en Kohnstamm Instituut dit onderzoek uitgevoerd naar de problematieken die spelen voor Caribisch studenten met betrekking tot de hbo/wo zorgopleidingen.
- De eindrapportage van het onderzoek is eind december 2023 opgeleverd.
- Om het rapport actief openbaar te maken, zal het eindrapport met deze aanbiedingsbrief naar de Kamer worden gestuurd.
- De beleidsreactie vanuit OCW en VWS volgt op een later moment in verband met onder meer de stakeholder bijeenkomst op 30 januari waarin het eindrapport en eventuele oplossingsrichtingen worden besproken. De uitkomsten worden verwerkt in de beleidsreactie.
- De aanbiedingsbrief wordt mede namens de staatssecretaris VWS verstuurd. De staatssecretaris VWS is akkoord.
- In de aanstaande Kamerbrief over decentrale selectie in het hoger onderwijs wordt ook verwezen naar dit onderzoek en de beleidsreactie.
- Op korte termijn zullen wij u nader informeren over het rapport en de beleidsreactie

Toelichting

- In het Caribisch deel van het Koninkrijk is een dreigend tekort aan zorgprofessionals. Met het oog op de vergrijzende bevolking en toename van de zorgvraag neemt de vraag naar zorgpersoneel toe. Werving en selectie van personeel verloopt moeizaam gezien de beperkte beschikbaarheid van lokaal gekwalificeerd personeel.
- Daarbij zijn er ook beperkt zorgopleidingsmogelijkheden op hbo- en wo-niveau in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Studenten die een zorgopleiding op hbo- of wo-niveau willen volgen zijn daardoor grotendeels aangewezen op opleidingen in Europees Nederland.
- Door de ministers van onderwijs en volksgezondheid van de landen en door het bestuurscollege van Bonaire zijn OCW en VWS onder andere via het Ministerieel Vierlandenoverleg (M4LO) herhaaldelijk aangesproken op dit probleem. Om deze problematiek verder te verkennen hebben OCW en VWS gezamenlijk de problematiek rond hbo- en wo-zorgopleidingen voor Caribische studenten laten verkennen via een onderzoek.

- Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van bestaande data bij hoger onderwijsinstellingen, CBS en DUO voor een kwantitatief beeld van in-, uit- en doorstroom in zorgopleidingen. Daarnaast is er een online enquête opgesteld en verspreid onder (aankomend) studenten en afgestudeerden van zes geselecteerde zorgopleidingen, die voortgezet onderwijs in het Caribisch deel van het Koninkrijk hebben gevolgd, en zijn er interviews gehouden met zorgaanbieders in het Caribisch deel van het Koninkrijk.
- Allereerst laten de resultaten zien dat er op verschillende momenten van de (onderwijs)loopbaan van Caribische studenten obstakels te vinden zijn die de kans op het succesvol afronden van een hbo- of wo-zorgopleiding en/of terugkeer naar de Caribische eilanden negatief beïnvloeden. Zo lopen de studenten tegen taalproblemen, praktische, financiële en logistieke uitdagingen aan.
- Het onderzoek laat ook zien dat er vanaf 2018 sprake is van een dalende trend in het percentage toegelaten Caribische studenten voor bepaalde zorgopleidingen en dat het percentage Caribische studenten dat na toelating tot geneeskunde het bachelordiploma haalt lager is dan het percentage in de totale groep studenten geneeskunde.
- Daarnaast keert minder dan de helft van de Caribische studenten direct terug naar de Caribische eilanden na afstuderen, en ongeveer een kwart keert terug na het volgen van een specialisatie. Redenen om na de (specialistische) opleiding niet terug te keren naar de eilanden hebben vooral te maken met financiën en carrièrekansen, die in Europees Nederland veelal als beter worden gezien. De aansluiting op de praktijk wordt door degenen die wel terugkeren en door de zorgaanbieders veelal gezien als goed, hoewel onbekendheid met taal, cultuur en werkomstandigheden aandachtspunten zijn.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.